

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

Enhet 2

BESLUT
2025-08-21
Meddelat i KarlstadMål nr
5883-24**KLAGANDE**

1. Ulla Andersson,
2. Hans Andersson

Ombud: Juristerna Vera Bolmgren, Lisa Greene och Helena Myrin

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT BESLUT

Skatteverkets beslut den 31 januari 2022, dnr 18 63693853

SAKEN

Folkbokföring; fråga om talerätt

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar överklagandet.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Skatteverket beslutade den 31 januari 2022 om skyddad folkbokföring för Ulla och Hans Anderssons vuxna dotter.

Ulla och Hans Andersson yrkar att beslutet ska upphävas och anför i huvudsak följande. Skatteverkets beslut om skyddad folkbokföring har medfört att deras dotter behövt flytta till en okänd ort och bryta all kontakt med dem. Beslutet har därför en direkt påverkan på deras rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv enligt artikel 8 EKMR. Eftersom det saknas grund för att bevilja skyddad folkbokföring föreligger en seriös och reell tvist mellan dem och Skatteverket. Tvisten rör en civil rättighet som har sin grund i den nationella rätten genom Europakonventionen. De har därför rätt att få Skatteverkets beslut prövat i domstol med stöd av artikel 6.1 EKMR. Alternativt har de rätt att överklaga beslutet med stöd av rätten till effektivt rättsmedel i artikel 13 EKMR. Detta eftersom det på rimliga grunder kan påstås att beslutet utgör en överträdelse av deras rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv enligt artikel 8 EKMR. Med anledning av att 40 § folkbokföringslagen (1991:481) de facto innebär ett överklagandeförbud har de inte tillgång till något annat rättsmedel som skulle kunna leda till att den pågående överträdelsen upphör. Eftersom beslutet inte uppfyller förutsättningarna för skyddad folkbokföring i 16 § folkbokföringslagen ska det upphävas.

Skatteverket har den 8 maj 2025 beslutat att ta bort Ulla och Hans Anderssons dotters skyddade folkbokföring.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Ett beslut om skyddad folkbokföring för en vuxen person får, enligt 40 § folkbokföringslagen, överklagas av den som beslutet gäller och av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Om ett barn står under vårdnad av två

vårdnadshavare, får ett beslut om barnets folkbokföring även överklagas av en av dem ensam. Eftersom Skatteverkets beslut inte gäller Ulla eller Hans Andersson, och de inte heller är vårdnadshavare för sin dotter, har de inte rätt att överklaga beslutet enligt folkbokföringslagen.

Ulla och Hans Andersson har anfört att de har rätt att överklaga beslutet enligt Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, EKMR. Detta eftersom de menar att Skatteverkets beslut utgör ett otillåtet ingrepp i deras skydd för sitt privat- och familjeliv enligt artikel 8 EKMR, och att de därför har rätt att överklaga beslutet med stöd av artikel 6.1 (Rätt till en rättvis rättegång) alternativt artikel 13 (Rätt till ett effektivt rättsmedel) EKMR.

Av Europadomstolens praxis följer att artikel 6.1 EKMR är tillämplig under förutsättning bl.a. att det föreligger en reell och seriös tvist, att tvisten gäller en rättighet eller skyldighet som – på åtminstone rimliga grunder – kan hävdas ha sin grund i nationell rätt och att denna rättighet eller skyldighet, vid en på konventionen grundad tolkning kan karaktäriseras som civil (se t.ex. Europadomstolens dom den 14 september 2017 i målet *Károly Nagy mot Ungern*, p. 60).

Vidare är artikel 6.1 en processuell bestämmelse, som är avsedd att garantera rätten till en rättssäker prövning av rättsliga anspråk. Bestämmelsen syftar däremot inte till att skapa nya materiella rättigheter. För att en tvist ska omfattas av artikel 6.1 krävs således att den gäller ett anspråk på något som är – eller i vart fall på rimliga grunder kan påstås vara – en rättighet enligt inhemsk rätt (se *Danelius m.fl., Mänskliga rättigheter i europeisk praxis (2023, JUNO)*, s. 190).

Det överklagade beslutet avser skyddad folkbokföring enligt 16 § folkbokföringslagen, som kan beviljas en person efter egen ansökan. Syftet med bestämmelsen är att tillgodose behovet av skydd för personer som riskerar att utsättas för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier. Ulla och Hans

Andersson kan vare sig inleda ett ärende om skyddad folkbokföring för sin dotter, eller klaga på ett sådant beslut enligt folkbokföringslagen. De företräder inte heller ett intresse i saken som erkänts av rättsordningen och som kan beaktas vid en prövning i sak av dotterns ansökan om skyddad folkbokföring.

Förvaltningsrätten bedömer därför att det inte på rimliga grunder kan hävdas att det överklagade beslutet rör en på nationell rätt grundad rättighet för Ulla och Hans Andersson. Någon rätt att överklaga beslutet med stöd av artikel 6.1 EKMR finns därmed inte.

Vad avser frågan om rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 13 EKMR konstaterar förvaltningsrätten att Skatteverket numera beslutat att ta bort Ulla och Hans Anderssons dotters skyddade folkbokföring. En eventuell rätt för dem att i efterhand få en domstolsprövning av beslutet i allmän förvaltningsdomstol kan enligt förvaltningsrättens mening inte anses följa av artikel 13 EKMR (jfr bl.a. HFD 2020 ref. 26).

Mot denna bakgrund ska överklagandet avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-03).

Carina Ludvigsson

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Samuel Åkerström har föredragit målet.